

EJ

24. februar 2021

Olje- og energidepartementet

Høringsvar – Forslag til program for konsekvensutredning mineralvirksomhet

Fiskebåt viser til Olje- og energidepartementets høring vedrørende forslag til program for konsekvensutredning i forbindelse med etablering av mineralvirksomhet til havs. Høringsfrist er satt til 12. april 2021.

Fiskebåt vil innledningsvis understreke at man på prinsipielt grunnlag ikke vil akseptere etablering av nye næringer, hvis etableringene fortrenger fiskernes historiske rett og adgang til fiskefeltene. Videre er det avgjørende at etablering av andre næringer ivaretar hensynet til viktige gyte- og oppvekstområder for fisk, og at det i denne sammenheng legges til grunn en streng føre var tilnærming som ivaretar de ulike fiskeartenes biologiske forutsetninger og evne til reproduksjon og mattilgang. Etableringer må heller ikke på en negativ måte forstyrre fiskens naturlige vandringsmønster, da dette vil kunne få store negative konsekvenser for både land og flåteleddet.

I et føre var perspektiv er det avgjørende at det stilles strenge krav til innholdet i konsekvensutredninger, og at kunnskapshull lukkes gjennom forskning før man tillater etableringer av nye næringer i våre havområder. Fiskebåt er derfor tilfreds med at Olje- og energidepartementet i sitt høringsnotat på en klar og tydelig måte synliggjør at konsekvensutredninger vil være en viktig del av beslutningsgrunnlaget når det skal tas stilling til om, og på hvilke vilkår områder kan åpnes for mineralvirksomhet.

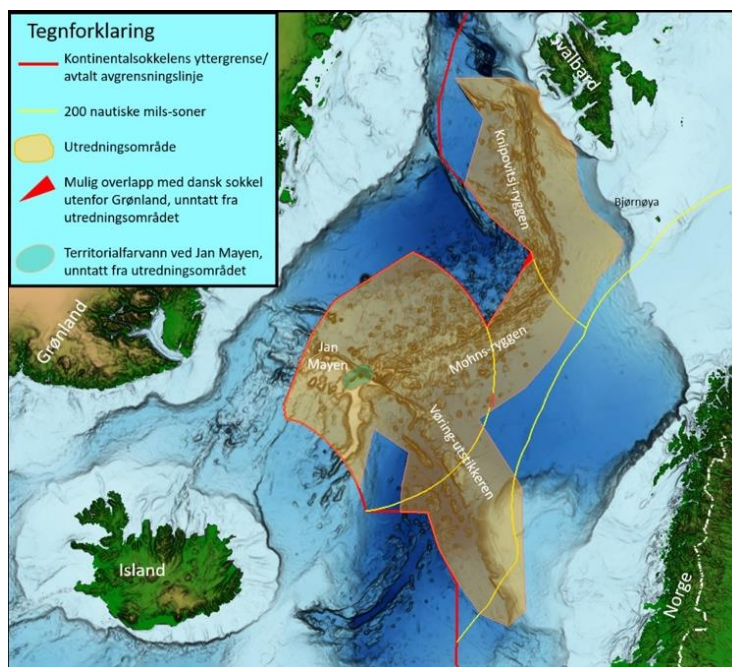
Av høringsnotatet fremgår det at mulige tiltakshavere samtidig med søknad skal forelegge for Olje- og Energidepartementet en plan for utvinning av mineralforekomster, jf. havbunnsmineralloven § 4-4. Planen skal inneholde en konsekvensutredning hvor kunnskap om lokale forhold, herunder fysiske miljøforhold og naturressursene klarlegges.

I Olje- og energidepartementets forslag til program for konsekvensutredning er det foreslått at følgende hovedtema skal omfatte i en konsekvensutredning:

- Undersøkelser; status, utviklingstrender og muligheter
- Utvinning; status, utviklingstrender og muligheter
- Beskrivelse av naturforhold og miljø og kunnskapsgrunnlag
- Miljøpåvirkninger av utvinning og mulige avbøtende tiltak
- Virkninger for andre næringer og mulige avbøtende tiltak
- Samfunnsmessige virkninger

Målsetningen til konsekvensutredningen er å belyse hvilke virkninger en eventuell åpning for mineralvirksomhet kan få for miljøet og antatte næringsrelaterte, økonomiske og sosiale virkninger.

Oljedirektoratet har utarbeidet et kart over områdene hvor man mener betingelsene for økonomiske interessante forekomster er tilstede. Det opplyses at områdene er på totalt 592 500 km² og at disse utelukkende er plukket ut med bakgrunn i ressursfaglige vurderinger.

Det opplyses at utredningsområdet har stor geografisk utstrekning med varierende natur- og miljøforhold og at kunnskapen om naturforholdene innenfor utredningsområdet er variable. Departementet viser til at det kun er begrensede deler av de dypere bunnarealene på norsk sokkel som er kartlagt med hensyn til biologi og økologi. Selv om det finnes generell kunnskap fra andre sammenlignbare industriaktiviteter, er derfor kunnskap om virkninger mineralutvikling vil kunne medføre begrenset. Olje- og energidepartementet fremhever derfor i høringsdokumentet at det vil settes stort fokus på at konsekvensutredningene skal dekke kunnskapshull.

Når det gjelder hvilke områder og problemstillinger som må utredes nærmere, har Olje- og Energidepartementet vist til Forskningsrådets kunnskapsstatus fra 2019 hvor det pekes på følgende områder og problemstillinger:

- Tap av areal på havbunnen, som er leveområder for flora og fauna
- Effekter av driften på havbunn i form av partikler i suspensjon og resedimentasjon av disse
- Effekter av produksjonsutslipp, blant annet avvanning. Slike utslipp vil også inneholde partikler i suspensjon, samt mulige kjemikalier.

Det pekes videre på at det må innhentes mer kunnskap om hvilke virkninger forurensning forbundet med støy, vibrasjoner og lys har. Det vises til at det på generelt grunnlag finnes endel kunnskap om hvilke virkninger støy og vibrasjoner har på enkelte marine organismer, men at dette i liten grad gjelder og er studert for dyphavsarter. Videre at det ikke er tvilsomt at lys, eller mangel på lys i dyphavsområder, er en viktig faktor for mange arter og at det derfor må skaffes kunnskap om hvordan lyskilder vil påvirke dyrelivet i disse områdene.

Fiskebåt er enig med departementet i at det mangler kunnskap om virkningene støy, vibrasjoner og lys har på ulike fiskearter og marine organismer, særlig på arter som lever i havdypet. Fiskebåt vil derfor fremheve viktigheten av det stilles strenge krav til at tiltakshavere i sine konsekvensutredninger avklarer og skaffer til veie kunnskap om disse forholdene før det tillates etablert mineralvirksomhet til sjøs. Hvis man til tross for forskning er i tvil om eventuelle skadevirkninger for ulike fiskearter og det biologiske mangfoldet i det aktuelle området, må dette innebære at mineralvirksomhet ikke tillates etablert. Etablering av mineralvirksomhet i tilstøtende områder til fiskefelt kan også innebære konsekvenser for flåtens utøvelse av fisket. Det vises til at etableringer vil kunne medføre endring av skipsleder for øvrig skipstrafikk, og det er derfor viktig at også avledede konsekvenser for fiskeflåtens adgang til disse feltene utredes og hensyntas når man vurderer om mineralvirksomhet skal tillates etablert.

Avslutningsvis er det etter Fiskebåt sitt syn viktig at det i forbindelse med etablering av nye næringer stilles krav om at disse må være samfunnsøkonomiske lønnsomme, og at etableringer ikke får negative konsekvenser for bosetting eller verdiskapning langs kysten. I denne sammenheng er det viktig å fremheve fiskerinæringens viktige rolle som bærebjelke for bosetting og verdiskapning langs kysten, samt verdiskapning og ringvirkningene næringen har i et nasjonalt perspektiv. Ved eventuelle interesseavveininger må derfor fiskerinæringen gis forrang. En konsekvensutredning må derfor på et bredere grunnlag utrede konsekvensene etableringer kan få på annen landbasert virksomhet i kystkommunene. Forøvrig er Fiskebåt enig i departementets forslag om at konsekvensutredninger på generelt grunnlag skal belyse hvilke virkninger etablering av mineralvirksomhet kan få for miljøet og antatte næringsrelaterte, økonomiske og sosiale virkninger. I den grad tiltakshaver i konsekvensutredning viser til, eller foreslår avbøtende tiltak for å motvirke eller fjerne negative virkninger av mineralvirksomhet, må det stilles krav til at også disse utredes og sannsynliggjøres på en slik måte at man er sikker på at tiltakene er effektive.

Vennlig hilsen
FISKEBÅT

Audun Maråk

Espen Jacobsen

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift.

Kopi: Norges Fiskarlag